12589 ـ خوردن و نوشیدن از روی فراموشی در روز رمضان

سوال

حکم کسی که از روی فراموشی در روز رمضان خورده یا نوشیده است چیست؟

پاسخ مفصل

الحمدلله.

ایرادی بر او نیست و روزه‌اش درست است؛ به دلیل این سخن الله تعالی که می‌فرماید:

رَبَّنَا لا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا [سورهٔ بقره: ۲۸۶]

(پروردگارا ما را مواخذه نکن اگر فراموش کردیم یا خطا کردیم).

و از پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ ثابت است که فرمودند: الله سبحانه و تعالی [در پاسخ این دعای مؤمنان] فرمود: «چنین کردم». و از ابوهریره ـ رضی الله عنه ـ روایت است که پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ فرمودند: «کسی که در حال روزه خورد یا نوشید، روزه‌اش را کامل کند، زیرا الله او را خورانده و نوشانده است» متفق علیه.

به همین صورت اگر شخصی از روی فراموشی با همسرش در حال روزه همبستری کرد بر اساس قول صحیح علما به دلیل همین آیهٔ کریمه و این حدیث شریف، روزه‌اش درست است و به دلیل این سخن رسول الله ـ صلی الله علیه وسلم ـ که فرموده‌اند: «کسی که در ماه رمضان از روی فراموشی افطار کرد، نه قضایی بر اوست و نه کفاره» به روایت حاکم و آن را صحیح می‌داند و آلبانی در صحیح الجامع (۶۰۷۰) آن را حسن دانسته است. این لفظ هم جِماع و همچنین دیگر مُفطِرات را اگر از روی فراموشی باشد در بر می‌گیرد و این از رحمت الله و فضل و احسان اوست، پس او را برای این، حمد و شکر می‌گوییم.